

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre . . . 12 korona
Félévre . . . 6 korona
Negyedévre . . . 3 korona
Egyes szám ára 12 fillér

MEGJELENIK VASÁRNAP
ÉS CSÜTÖRTÖK REGGEL

HATÁRŐR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

□ □ Ujvidék, □ □
Petőfi-utca 47. szám,

ahová a lap szellemi s anyagi részét
illető közlemények küldendők.

Ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdaja is elfogad

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Belügyi bajok.

A költségvetés tárgyalása foglalkoztatja most a képviselőházat és napok óta mindazon súlyos bajok és orvoslásra váró sérelmek jutnak szóhoz, amelyek mostoha belügyi politikánkban úgy szólván évtizedek óta tapasztalhatók. Minden egyes panasz és feljajdulás visszhangja annak az elégedetlenségnek, mely folyton fokozódó méretben jut kifejezésre beligazgatási életszükségleteink megfelelő kielégítésének elmaradottsága folytán. Hogy mily lehetetlen és visszás állapotok vannak sok minden irányban, arra legjellemzőbb, hogy még a mostani parlamenti depresszió mellett is, amikor a költségvetés általános vitája után a részletek gyors letárgyalását lehetett remélni, amint a belügyi tárca tárgyalására került a sor, egymásután feltárultak a sebek és a felszólalók, sokszor közönnyel, sokszor indolenciával megküzdve sürgették belügyi helyzetünk szanálását.

Ha van valamilyen elsőrendű állami szükséglet, amelynek sürgős kielégítéséről minden kormánynak kötelessége gondoskodni, az éppen a belügyi igazgatás terén koncentrálódik legjobban. Az emberi szabadságjogok intézményes biztosítására és azok tiszteletben tartására való örökdejtől eltekintve, közegészségügyi, megyei, városi és községi adminisztráció mind az állami polgárok legelsőrendű érdekeit vannak hivatva istápolni és előmozdítani. Ha ezekhez vesszük a beligazgatás körébe tartozó nemzetiségi kérdést, a választói reform nagy horderejű problémáját: akkor főbb vonásaiban kiemeltük azon irányelveket, amelyek a belügyi vitát dominálták. Eredményeit összegezve a vitának, sajnos konkrét rezultátumoknak nem örvendett a magyar közvélemény. Sablonos miniszteri ígérek, jóakarát, jóindulat kilátásba helyezése, sok kérdésnek a tanulmányozás stádiumába való visszavetése, mindössze ennyi a magja a sok cséplésnek. Csak skicz-szerűen érintése a fontosabb kérdéseknek egész röviden megállapíthatjuk a következőket: a választói reform kérdésében a kormánynak adott programja dacára és kézzel fogható ígérete ma sincs. Sem a javaslat betérjesztésének időpontjára, sem azon kardinálisabb alapelvekre, a melyéken a javaslat felépül, határozott, világos, nyílt feleletet a miniszter nem adott. Nyomasztó súlylyal nehezedik a kormányra és pártjának néhány igazán szabadelvű

tagjára az a reakciós felfogás, a melynek a tulnyomó többségben levő Tiszaisták hívei és a jövő tekintetében csak súlyos aggodalmakkal lehetnek eltelve a kormány javaslatával szemben mindazok, a kik e korszakos reformtól Magyarország újjaszületését várják. A nemzetiségi kérdésben nem láttunk céltudatos, nemzeti politikát a kormány eddigi működésében, sőt a románok és Tisza közti tárgyalás olyan végzetes rejtőre való lépést mutat, a mely a magyar szupremácia csődjéhez vezethet. Közegészségügyünk mostoha gyermek. Milliárdos büdtsége mellett száználmas morzsákat juttat a kormány annak a közigazgatási ágának dotálására, a melytől jelen és jövő generációk fejlődése, munkaképessége és nemzetünk előrehaladása függ. Vármegye, város, község horribilis pótadók alatt nyög. Különösen községeink ezrei a legegységesebb kulturális intézményekben szűkölködnek és mind a három autonóm testület tisztviselői kara megélhetését alig biztosítva fizetéséből, súlyos anyagi zavarokkal küzdve tengeti életét

Státusrendezés, közigazgatási és közegészségügyi reform, seóval kulturális állapotok teremtése a beligazgatásban, ugy látszik ma még mind fantom, amelyt epedve hajszol néhány utopista, míg jön egy-egy költségvetési tárgyalás, a kincs kiábrándulások ideje, csalódás és szomorúságot idézve elő ott, ahol fejlődést, haladást és támogatást várhat.

A schussfrei.

A vársáncok dicsőséges főnállásának egyik legbőlcsebb okáról bizonyára tudnak az ujvidékiek.

Nos hát, kérem, a schussfreinek köszönjük, hogy városunk fejlődése megakadt, hogy a Duna felőli részének egyáltalán semmi karaktere nincs. Innen van az, hogy a Duna melletti területek már külvárosként szerepelnek. Ezért büzlének gyárak ott és ezért van arra a vasut és állomás is.

Hogy a Schusslinie megmaradjon! Hogy célozni lehessen képzelt ellenségre. Hogy el lehessen kéjelegni a puska nélkül manővrozóskor, abban a tudatban, hogy ezt a szegény 30 ezer lakosságu várost mennyire szét lehetne kartácsolni, ha éppen úgy fordúlna.

Tehát a modern városnak induló Ujvidék visszatartatik a schussfrei következtében, házaik nem építheti emeletesre és a magasabb természetű járó kelőknek vigyázni kell arra, hogy valahogy bele ne ütközzenek a mindnyájunk fölött éjjel-nappal ott lebegő vizirliniába.

Ha elgondoljuk, hogy ez a katonai Vorschritt mekkora károk okozója; ha elképzeljük, hogy milyen előkelő képe lehetne Ujvidéknek a Duna felől és ha beépítve lehetnének azok a területek, amelyek a schussfrei-t inkomodálták: akkor látnók csak igazán, hogy mit jelent az ebben az országban, hogy a modern műszaki és városrendezési kérdéseket lőrésük-ből kimerendő agyuk veszik közre.

Nem lehet így fejlődni. Nem lehet így nagyszabásu dolgokkal előjönni. Nem lehet itt tereket, utcákat, se szobrokat emelni, — mert ki tudja, miféle lilaszínű parabolát húzott a stratégiai világ ott, ahol mi lakni, építeni, alkotni szeretnénk.

Ezek a láthatatlan parabolák pókhálózák be minden közkérdésünket, minden nagyobb szabásu tervezetünket. Fogva tartják az egész országot.

És ha olykor azután valami fontos kérdésben döntésre kerül a sor, akkor előmászik valamelyik sarokból a terpeszkedő armádiai felfogás és a hálóban megfogott bámuló legyek futnak a pók elől. Mert jön a schussfrei. A civil tudományok előtte meghátrálnak. Ennél okosabbat mondani senki sem tud. Nem is szabad. Mert ez az utolsó szó. Mintha ez lenne az állam érdeke. Ez dönti el, hogy kap-e egy város hidat, kap-e területeket a tovább terjeszkedésre. Ez dönti el Jerikó falait.

Ugy fordul, igen nagy munka lehet a katonáéknak a sok levegőbe rajzolt parabolát, vizirliniát és Schussrichtung-ot visszagombolyítani az ujvidéki oldalon és végképp lemondani ezekről a csillagsáncok megváltása után, de nekünk ez a hálózat már is igen sokba került.

Visszamaradt városunk 20—30 esztendővel! A sáncok területe maga is óriási, de megváltásukkal felszabadul egy még hatalmasabb terület, melyen alkalma lesz Ujvidéknek a Duna felé gravitálni.

Modern utcákat nyitni! Ezeket mérsékelt áru, de elsőrendű lakásokkal beépíteni, legyen feladatunk. Tisztességes konkurenciát kell nyitni az ósdi lakások tulajdonosainak, hadd bontsák le biblia előtti vályograkásaikat, amelyekért horribilis árakat mertek kérni. Hadd ismerje meg az ujvidéki publikum, mi az: mérsékelt árért, de kényelmesen lakni.

Hiszen az nem lakás, amit mi végeznünk itt. Mi nem lakunk, hanem be vagyunk raktározva egy csomó butorral együtt, ablak, ajtó és egyéb hasonló kellékek nélküli helyekre és azért fizetünk havonként, hogy a nedves falak s penészedésnek induló butoraink között mi is valahogyan elhelyezkedhessünk.

A felszabaduló új területek egyik legnagyobb hivatása: megkorrigálni a városi építésében felmerült óriási tévedéseket. Hi-

Szlovák bank részvénytársaság Ujvidéken

fizet a betétek után 4 és fél százalékos kamatot.

szen, ha az ember Ujvidék térképét megnézi, busulnia kell. A könyök- és zsákutcák! Az önmagukba visszavezető sikátorok, Az arasznyi szélességű utcák. A változó méretű főutcák! A körülépített templom! A terek nélküli házsorok! A fásítás nélküli rideg utcaburkolatok! Csupa memento arra, hogy miként lehet egy várost elrontani.

Tehát hálát is adhatunk az egeknek, hogy azt a néhány parabolát sikerült kihámozni a levegőből, legalább újra remélhetünk egy modern szép belvárost, a csillagsáncok körül.

Az Ujvidékre a legutóbb besereglett tömérdek ember és az építkezések hiánya lakás inségeket teremtett. Az eddig ujonnan épített házak tulajdonosainak fogalma nincs arról, hogy mit szabad és mit lehet egy lakásért fizettetni. Egy tisztességes nagyvállalkozó száz. mérsékelt áru modern lakással megnyithatná a város fejlődését és impulzust adhatna az egész Ujvidék ujjaépítéséhez. Ha a magán-és középítkezések a helyes beosztást, az architektúrát és a város külső formájának csínját és megfelelőségét fogják szemelőtt tartani, ha az új területen épülő forgalmi eszközök, villanyos stb. mindebbe beilleszkednek, ha a hid és hidfők kérdése monumentálisan, hozzávezető utcákkal, okosan elhelyezett axisokkal oldatik meg, ha a vasut terjeszkedése és forgalma a Duna felőli építkezést nem csufitja el, akkor érdemes volt a hidsáncokat megváltani.

De ha a régi Ujvidéket akarjuk a föl-szabadult területeken tovább építeni, akkor hagyluk csak meg a Schusslíniákat, mert azok legalább nem zavarják az ember esztétikai érzékét.

A schussfrei humbugja leomlott, . . . lássuk: mire vagyunk képesek né.küle!

HIREK.

Kitüntetés. Czeisberger János m. kir. honvédezedes, soproni ezredparancsnok, akit szoros rokonai kötelek Ujvidékhez fűznek, kiváló szolgálatai elismerésül a III. oszt. vas-korona renddel lett kitüntetve.

Husvéti szünet. Ugy az elemi mint középiskolákban tegnap kezdődött a husvéti szünet, mely e hó 18-ig bezárólag tart. A kir. kath. magyar főgimnáziumban már e hó 6-án fejeztettek be az előadások, mit a gyónással áldozással kapcsolatos lelki gyakorlatok követték.

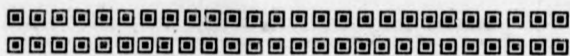
Az „Ujvidéki Athletikai Club“ f. hó 9-en (vasárnap) d. u. 1/3 órákor tartja a Beltéri r. kath. iskolában a választmányi ülését, amelyen a június 4. és 5. megtartandó nagy atletikai verseny rendezése lesz tárgyalva.

Könyvelési tanfolyam. Rangl Endre, a Brüll-féle kendergyár főkönyvelője f. é. május hó 1-ével egy könyvelési tanfolyamot nyit, mely tanfolyamra az érdeklődők figyelmét felhívjuk. A tanfolyamon részt vehet nemre és korra való tekintet nélkül mindenki, aki a könyvelést elsajátítani óhajtja. Ertekezhetni: Zrinyi Ilona-utca 48. sz. alatt.

Tanítók sajtópere. A szegedi esküdszék e hó 5-én tárgyalta volna Apró György tanító részéről Cserneyi Mór tanító ellen nyomtatvány útján elkövetett bessületsértés bűnügyét, azonban Apró György a tárgyalás előtt visszavonta vádját, mivel Cserneyi tani-

Az Ujvidéki Városi Artézi Jódosfürdő és Vizgyógyintézet.

biztosan gyógyít

csúzt, köszvényt,
ischiászt, görvélyt,
női betegségeket,
csontbántalmakat,
vérbajt, ideges-
séget.

**Fürdő és ivókura.
Prospektus ingyen.
Telefon 264. sz.**

tó az esküdszék színe előtti bocsánatkéréssel és külön jegyzőkönyvi nyilatkozattal teljes elégtételt szolgáltatott a magyar nyelv védelmére kelt és alapítványul megtámogatott s ujságban meghurcolt Apró György kartársnak.

Falu rossza. A Polg. Magyar Daloskör a magyar kultúra lelkes harcos csapata apr. 2-án rendezte ezidei II. műkedvelői előadását; színre került Tóth Ede „falu rossza“, melynek előadásával a Daloskör bebizonyította, hogy vannak interpretáló erőink ma is egy jó népszínmű élvezetes és természetes előadásához. Ugy a rendezést, mint a szereplőket külön-külön a legnagyobb dicséret és elismerés illeti meg. Finum Rózi jellegzetes szerepében Nagy Szabó Katica nemcsak gyönyörű hanganyagával és énekével, hanem imponálóan szép és kecses játékával is nagy feltűnést keltett. Kiss Margitka, Bársony Mariska igen jók voltak. Kisebb szerepeiket jól alakították Pálinkás Veron, Heiling Mici és Kiss Rózi. Göndör Sándort Katyánszky Sándor játszott nagy közvetlenséggel és természetességgel, szép énekét zajosan tapsolták. A vén Gonosz szerepét régi jó ismerősünk Gyenizse Károly játszotta minduntalan szünni nem akaró kacagást váltva ki a közönségből. Az összes többi szereplők is jól megállták helyüket és jól megállták helyüket és sűrű tapsokban részesültek.

Anyakönyvi hlr. Az anyakönyvi hivatalnál márc. 31. apr. 7-ig bejelentett születések 21, még pedig 9 fiu, 12 leány; meghalt: 15.

A tüdővész pusztítása. A belügy-miniszter legújabb jelentése szrint m. é. szeptember havában összesen 4134 egyén halt meg gümőkórban E számban B. Bodrog vármegye 147, Baja 7, Szabadka 20. Ujvidék 5 Zombor 7 áldozattal szerepel.

A Báics-féle zeneiskolája Ujvidéken f. évben három hangversenyt rendez. Az első hangverseny husvét vasárnapján délután 5 órákor lesz az Erzsébet szálló disztermében. Előfizetési ár mind a három hangversenyre 2 korona személyenként. Deák jegy 1 kor. Tekintettel a mult évi sikeres koncertekre, reméljük, hogy a t. közönség ez idén is támogatni fogja ezen igazán művészi hangversenyeket. Előfizetni lehet a zeneiskolában (Duna-utca 17. sz.)

Lapunk fel. szerkesztőjének távolléte alkalmából mult szám „Előléptetés“ c. hírvatában az a végzetes hiba esett meg, hogy Ringhofer Lajos budapesti ítéltáblai bíró, mint ujvidéki tszéki elnök lett elbucszatva. E hír beküldője, illetőleg megírója — úgy látszik a névben és állásban egyszerre tévedett.

Értesítés. A távbeszélő előfizetők névsora 2 különálló füzetben fog évenként kétszer, június és december hónapokban kiadatni. Az egyik füzet a budapesti előfizetők neveit, a másik az összes távbeszélő hálózatok helynévét és előfizetői névsorát tartalmazza. Ezekon kívül egy harmadik füzet — nem hivatalos kiadás — szaknévsor lesz, mely a hivatalos kiadásu első és második füzetben felsorolt előfizetőket s azok telefonszámát a lakóhelyük és ezenkívül a szakmájuk szerint csoportosítva, fogja felsorolni; a szaknévsorba csak azon

előfizetők vehetők fel, akik magukat oda felvétetni óhajtják. A szaknévsort a másik két névsorral együtt minden távbeszélő előfizető ingyen kapja. A szaknévsorba leendő felvételért az előfizetők 40, 70 és 100 betűig terjedő szöveggel 2, 5 és 7 kor. díjat fizetnek.

Házvétel. Fürst J. J. ipar és kereskedelmi t. k. igazgató 130.000 koronáért megvette Altvirth József főutcai emeletes házát.

Tőkeemelés. Az újvidéki ipar és kereskedelmi takarékpénztár részvénytársaság, ez az alig néhány év óta fenálló ifjú pénzügyintézet évről-évre emelkedő, örvendetes fellendülésnek indult, minek mi sem nyújtja ékeesebb bizonyosságát, mint azon körülmény, hogy az 500.000 kor. alaptőkének 700.000 koronára leendő felemelése céljából kibocsátandó 1000 db. újabb részvény jegyzése már is biztosítva van.

A Beocsini Cementgyári Unio rt. e hó 6-án tartá az évi közgyűlését. A közgyűlés napirendjén többi közt az igazgatóságnak az indítványa is állt, hogy a részvénytőke 2000 részvény kibocsátása által 7.600.000 koronáról 8 millióra kiegészíttessék, mit a „Croatia“ zágrábi cementgyár részvényei vételárának fedezése tesz indokolttá.

Házasság. Márc. 26-án házasságot kötött Zomborban Philipp Lipót Budapestről Oblát Erzsikével, Oblát Károly — a Zombor és Vidéke szerkesztőjének leányával.

A modern orvostudomány a természetes gyógyvizek használatát, különösen a maga nemében legkiválóbb Ferencz József-keserűvizet ajánlja. A költséges és körülményes utazás fürdőhelyekre könnyen elkerülhető, ha saját otthonunkban a kellemes hatású „Ferencz József“-keserűvizet rendszeresen használjuk. Leginkább elhízott egyéneknek ajánlatos 3—4 héten át naponként fél pohárral felmelegítve inni.

E kitűnő természetes hashajtóról Dr. Bamberger Henrik bécsi egyetemi tanár a következő elismerő szavakkal nyilatkozott: „A Ferencz József-források vize a keserűvizek között a legerősebbek egyikének bizonyult, melynek még hosszabb használatnál sincs semmiféle káros hatása.“ A Ferencz József vizet tehát gyengébb szervezetű egyének is bizalommal használhatják.

Bevásárlásnál úgy a fűszerüzletekben mint a gyógytárakban kérjen határozottan valódi „Ferencz József“ keserűvizet, nehogy valamely gyengébb forrás vizét kapja!

Uj cukorgyár. Bácsmegeyi birtokosok között, tárgyalás folyik egy nagy cukorgyár létesítése érdekében. Az év elején a Magyar Általános Hitelbank is kezdett érdeklődni az ügy iránt. Ertl János országos képviselőnek, valamint Lelbach László nagybirtokosnak sikerült megállapodást létesíteni a birtokosokkal a szükséges cukorrépa termelése iránt. A cukorgyár, mely az ország egyik legnagyobb gyára lesz, már a legközelebbi napokban megalakul a Magyar Általános Hitelbank égisze alatt. A répatermelés számára 6—8000 katasztrális hold föld biztosított. A gyár Cservenkán épül.

A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden április hó 30. napján d. e. fél 9 órakor a szegedi felső iparskólában fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Tisza Lajos-körút 61.) beküldendők.

Triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali) Budapest, V., Dorottya-utca 10. és 12. A „Közgazdaság“ rovatában közöljük a Triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali), e legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk mérlegének főbb adatait. Teljes mérleggel a társulat mindenkinek, aki e célból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál. Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítvány-, üveg- és betörés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jég-biztosításokat a Magyar jég- és viszontbiztosító r. t., balpest és szavatossági biztosításokat az Első o. általános baleset ellen biztosító társaság, valamint kezességi és óvadékbiztosításokat, eltulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikasztás elleni biztosításokat és versenylóvak, telivérek és egyéb értékesebb tenyészállatok biztosítását a „Minerva“ általános biztosító részvénytársaság számára.

Ásványvizeink harca. Örömmel észleljük, hogy az utóbbi időben a magyar ásványvizek lépésről lépésre elhódítják a külföldi ásványvizek által dominált területeket. Ezen közgazdaságilag és egészségügyileg örvendtes esemény onnan datálódik, hogy a Magyar Ásványviz Forgalmi és Kiviteli R. T. budapesti cég nagy áldozatok árán minden magyar városban lerakatot létesít és dacára a felemelt fuvarételeknek és az ásványviz felszereléséhez szükséges nyers anyagok állandó áremelkedésének, az árakat lényegesen redukálta. Ezt a külföldi vizek kiszorítására irányuló akciót örömmel üdvözöljük és felhívjuk t. olvasóink figyelmét fenti cég által városunkban létesített lerakatra, ahol a kitünőbbnél kitünőbb magyar ásványvizeket palackonként és árusítják.

Közgazdaság.

A Triesti Általános Biztosító Társulat.

(Assicurazioni Generali) f. évi március hó 18-án tartott 79-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1910. évi mérlegek. Az előttünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1910. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 1.106.056,556 korona és 66 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 48.345,893 korona és 37 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 23.140,354 korona 72 fillérrel 327.285,232 korona 15 fillérre emelkedett. Az életbiztosítottak osztlékalapja 6.348,761 korona 59 fillért tesz ki. A tűzbiztosítási ágban, beleértve a tükörüveg biztosítást, a díjbevétel 17.126.548,785 korona biztosítási összeg után 29.243,814 korona 26 fillér volt, miből 10.304,691 korona 19 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevétel 18.939,123 korona 07 fillérre rugott és ez összegből 13.669,865 korona 05 fillér mint díjtartalék minden teherrel menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 137.113,154 korona 31 fillér. A betörésbiztosítása ágban a díjbevétel 1.331,117 korona 55 fillérre rugott, miből levonván a viszontbiztosítási, a tiszta díjbevétel 713,530 korona 19 fillért tett ki. A szállítványbiztosítási ágban a díjbevétel kitett 4.562,716 korona 13 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 2.124,936 korona 18 fillérre rugott. Károkkért a társaság 1910-ben 40.729,844 korona 11 fillért és alapítása óta 1,018.074,811 kor. 43 fillért fizetett ki. E kártérítési összegből hazánkra 201.616,256 kor. 21 fillér esik. A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 26.304,585 korona 84 fillérre rugnak, különösen kieme-

lendők: az alapszabályszerinti nyereségtartalék, mely 6.300,000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyam-ingadozására alakított tartalék, mely az ideai átutalással együtt 17.977,207 kor. 12 fillérre rug, továbbá felemlítendő a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az ideai átutalással együtt 17.977,207 kor. 12 fillérre rug, továbbá felemlítendő a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az ideai átutalással 1.867,378 korona 72 fillért tesz ki. Részvényenkint 700 arany frank osztalék kerül kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve, az ideai átutalások folytán 366.829,741 korona 68 fillérről 392.746,965 korona 47 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 84.633,138 korona 94 fillér. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 32.702,122 korona 48 fillér. 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 4.350,786 korona 18 fillér. 4. Értékpapírok 255.330,660 korona 59 fillér. 5. Követelések államoknál és tartományoknál 9.318,772 korona 15 fillér. 6. Tárca váltók 601,700 korona 78 fillér. 7. Készpénz és az intézet követelése a hitelezők követeléseinek levonásával 5.809,784 korona 35 fillér. Összesen 392.746,965 korona 47 fillér. Ezen értékekből 80 millió korona magyar értékekre esik. Ezen alkalommal arra utalunk, hogy az Assicurazioni Generali legújabb leányintézete, a „Minerva“ általános biztosító részvénytársaság Budapesten a kezességi és óvadék-, valamint az eltulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikasztás elleni biztosítást, nem különben a versenylóvak, telivérek és más értékesebb tenyészállatok biztosítását vezette be mint új ágazatokat hazánkban.

Tisztítsd csak

Globus
Fémtisztítókivonattal
a világ legjobb fémtisztítószerére

MEGBIZHATÓ, LEGJOBB
arc-tisztító
és szépitő

készítmények, melyek nem tévesztendők össze az újabbban forgalomba hozott, különféle nagyhangú reklámmal támogatott szépitőszerekkel.

KRIEGER-féle AKÁZIA-KRÉM
rendkívül finom, kedves illatú arckenőcs, mely az arcot üdíti, frissíti, szépíti és fiatalítja. Pár nap alatt eltávolít szeplőt, májfoltot. Kisimítja a ráncokat, redőket. Ára 2 korona. Ehhez ajánlatos a

KRIEGER-féle AKÁCIA PUDER
fehér, rózsaszín és krém színben. Páratlan a nap és szél befolyása ellen. Egy doboz ára egy korona. Evtizedek óta közkedvelt a

KRIEGER-féle Akácia-szappan
kellemes hatású és igen tartós. Ára 1 korona.
Postán küldi KRIEGER gyógyszerértár
Budapest, Kálvin-tér, Baross-utca sarok.
Mi az élet-örömmel ellensége?
címu érdekes könyvecskét kívánatra ingyen küldi.

Nyílt tér.*)

Köszönetnyilvánítás.

T. c.

Van szerencsém becses tudomására hozni, hogy március hó 10-én *Altwirth Frigyes fia* cég alatt már 66 év óta fennálló divatárkereskedést eladtam.

Ez alkalommal kötelességemnek tartom tisztelt vevőimnek az eddigi reám átruházott bizalmat és jóindulatot megköszönni.

Teljes tisztelettel

Altwirth József.

NESTLÉ
gyermeklisztje

vizzel felfőzve
csecsemők, gyermekek, valamint
gyomorbetegségek

régbevált tápláléka

50 év óta kipróbálva
és orvosilag ajánlva.

Tiszta alpesi tejet

tartalmaz
1 doboz 1 kor. 80 fill.,
minden gyógyszerertárban és
drogeriában kapható.
Prospektus ugyanott.

*) Ezen rovat alatt közlötték a szerkesztőségnek
vállal felelősséget.

Felelős szerkesztő: Zanbauer Ágoston.

Laptulajdonos: az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt

Eladó.

Torontál megyében Kisterémia határban
162 katasztrális hold prima első rendű szántó-
föld **eladó**; tanya nincs rajta, az állomáshoz
20 percnnyire, a föld szeptemberben átvehető,
ára **500 forint 350 forint** megvan rá szavazva
olcsó tőkeamat és törlesztés mellett, készpénz
csak 150 frt kell holdanként hozzá.

Érdeklődők forduljanak

ifjabb Pollákhhoz, Makón

Gróf Vaju 258. sz. alatt.

Házeladás.

A Petőfi-utca 55. számú újonnan épült
ház, mely 3 szobából, üzemhelyiségből, élés-
kamra, padlás és pincéből áll, **villanyvilági-
tással** ellátva és **csatornázva**, a hozzátartozó
2 régi lakással, udvarral és kerttel együtt
előnyös feltételek alatt, szabad kézből eladó.
Bővebbet a háztulajdonosnál.

Vincellér,

ki a szőlő-, gyümölcs és kertészethez ért az
iregi uton lévő szőlőmben felvétetik.

Akik ezen állást betölteni kívánják, for-
duljanak

IVKOVICS GYÖRGY

nyomdatulajdonoshoz
Ujvidéken Duna-utca 13.

A hölgyek tudják legjobban mily fontos a

Szép üde arc,

mily hatalom és kincs az, mily
előnyökben részesül egy szép nő.

Szépnek lenni azonban nagy feladat,
nem elegendő, hogy valaki csinos, fess
és kedves legyen, hanem a legfontosabb,
hogy az **arcbőre tiszta sima legyen.**

A nők tudják ezt és ezért nagy gon-
dot fordítanak az arc bőr ápolására, a
szépség fentartására és emelésére.

A FÖLDES-féle

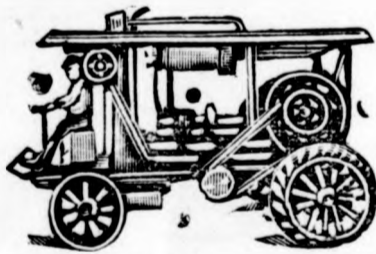
MARGIT-**CRÉME**

az egyedüli szer, mely 5—6-szori haszná-
lat után **biztosan** eltávolít kiütéseket,
pattanásokat, miteszert, szeplőket, máj-
foltokat, ráncokat és az arcot fehériti,
üditi és fiatalítja.

A Földes-féle Margit-Créme teljesen
ártalmatlan, páratlan és csodás **arc-
szépítő.**

Kapható az egész világon. Tégelye 1 kor. és 2 kor.
Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARADON.

Világhírű magánjáró és vontatható
benzinlokomobilok és cséplőgépek.

Hegyes vidéken is kitűnően beváltak.

A legmegbízhatóbb és legbiztosab üzem, cse-
kény benzinfogyasztás, egyszerű szerkezet.

Szivógáztelepeink világhírűek.

Schwed nyersolajmotorok.

Magánjáró és vontatható
fafűrészelők és kötőrők.

Teljes malomberendezések.

Gőz és járgányos

Cséplő készletek.

KELLNER és SCHANZER

Budapest, V. Aulich-utca 2 sz.

Ügynökök, közvetítők díjaztatnak.

A jövő szőlője!

Mindenki beismerte már, hogy

a Delaware szőlő

csakugyan felülmulhatatlan,
bortermő, erős édes bort
ad, nem rothad, korán érő,
sem oltani, sem permetezni
nem szükséges. A leírását
annak, hogyan kell a gyö-
kerzetést elősegíteni, minden vevőnek a
szállítmányával elküldöm, ezen eljárás mel-
lett mind megfakad. Sima vessző százanként
6 korona, ezer darab 50 koronáért elsőosz-
tály, másodosztály 30 koronáért kiváló
tisza fajban 10% előleggel megrendelhető.
Készlet még 26 ezer. Jedlicska István szőlő-
lőteleptulajdonos Zenta.

UJVIDÉKI NÉPBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

TELEFON 174.

Az Ujvidéki Népbank
Részvénytársaság tőketör-
lesztéses kölcsönöket ingat-
lanokra 10 évtől 60 évig
terjedő félelvi törlesztések s
kedvező feltételek mellett
nyújt.

Bővebb felvilágosítást
nyújt a hivatalos órákban

AZ IGAZGATÓ.

Védjegy: „Horgony“

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

pótleka

egy részének bizonyult háziszor, mely már sok év
óta legjobb bedorzoslósnek bizonyult kőszvénynél,
osznál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt be-
vásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti
üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjegygyel
és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van
csomagolva. Ára üvegekben K.—80, K.1.40 és K.2.—
és ügyszólván minden gyógyszerertárban kapható. —
Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany proslánhoz“,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Zikmund s Tsa Gépgyára vas- s Lágyvasöntődéje Ujvidéken.

Gyárt: mezőgazdasági gépeket, öntött vas és lágyvasöntvényeket saját és beküldött minták után
továbbá transmissiókat és szíjkerekeket, gőzkazánokat és vitzartányokat. E szakmába vágó
javításokat gyorsan és olcsón készít.

Tervezetekkel és árjegyzékekkel ingyen szolgálunk.

BARTH DOMONKOS
könyvkötő és dobozkészítő
Ujvidék, Zrinyi Ilona-utca 15.

Allandó raktáron tart: üzleti és jegyzőkönyveket minden nagyságban, női kalapdobozt 80 fillértől, posta és szabó skatulyákat 50 fillértől felfelé — jobb mint a bőrönd, mivel könnyű, igen erős és tartós! Dobozok mérték szerint, valamint postai megrendelések azonnal szállítatnak és olcsó árban számíttatnak. Könyvkötések legmodernebb kivitelben; kívánatra minták a házba küldetnek. Elvállalok szakmámba vágó mindennemű munkákat s kezeskedem a legjobb kivitelről.

Teljes tisztelettel
BARTH DOMONKOS.

12-52

M-i-i-t? — Papa megengedte! Hisz valódi Jacobi-féle Antinicotin-cigarettafüvegyek fadobozban!

Viggázzon! Csakis a „Jakobi” jelzéssel valódi.

BERGER RIZZI gépirói, könyvviteli és gyorsírói

□□ SZAKISKOLÁT NYITOTT, □□ mely minden hó 1-én és 15-én kezd az illető tanfolyamot, még pedig szigorúan szakképzett, lelkiismeretes és celszerű vezetés mellett.

A legujabb rendszerű írógépek!

A gépirás tanfolyama 2 hétig, a könyvvitelé és gyorsíráse 4 hónapig tart. Oktatás nyerhető németnyelvben is. **DIJAK:** a gépirás egész tanf. 20 kor., könyvvitel 12 kor gyors, írói 10 kor., a német nyelvi 8 kor. havonként Bővebb felvilágosítás és jelentkezés Hán-utca 5. sz

Gyökeres szőlőoltvány,
hársfák, nemes fűz dugvány, hal, baromfi és gyümölcszállító kosár kapható.

Resch Miklósnál
Ujvidék,
Zrinyi Ilona-utca 21. szám.

Öt liter
rendelésnél hához szállít

Eredeti Szerémi Hegyi **BORT**

Wachtl Imre kádár
Ujvidék,
Petőfi-utca 8. szám.

Pontos és szolid kiszolgálás, legolcsóbb bevásárlási forrás.

Ludwig József Ujvidék,
Kossuth Lajos-utca 49. sz.

Ajánlja dusan fölszerelt fűszer, kávé, naponta friss pörkölt kávé, csemege, ásványvizek és magyarád hegyaljai borok, legválasztékosabban fölszerelt raktárát.

A szőlősgazdáknak figyelmét felhívja a **Continental szőlőoltógumira**, mely egyedüli e nemben és bármely időjárás mellett sem válik le, a miről számos elismerő levelem van.

Saxonia rézgalic 96%-os, raffiaháncs, konyhakerti és gazdasági magvak, melyeknek csiraképességéről szavatolok.

Tessék árlapot kérni és az árkülönbözetekről meggyőződést szerezni.

Magyar királyi dohány, szivar, okmánybélyeg és levéljegyek.

92 %-os Denaturált szesz.

THIERRY A. BALZSAMA törvényesen védve
gyógyszerész

ICH DIEN
Allein echter Balsam aus der Schatzkammer-Apothekes A. Thierry in Pragrada bei Reihisch-Sauerbrunn.

Csakis apáca védjeggyel valódi. Minden hamisítás, utánzás és más balzsamnak félrevezető védjeggyel árusítása törvényesen üldöztetik és szigorúan büntetetik.

Ez a balzsam: 1. Utóéletlen hatású szer a tüdő és mell minden betegségénél, enyhíti a Katarrust, csillapítja a váladékot, szünteti a fájdalmas köhögést és hasonló avult bajokat is gyógyít. 2. Kinűnően hat torokgyuladással, rekedtségnél és minden nyakbetegségnél stb. 3. Gyökeresen megszüntet minden lázt. 4. Gyógyítja a máj, gyomor, belek minden betegségét, gyomorgörcsöt, kólikát és szaggatást. 5. Gyógyít aranyeret és hemorroidát. 6. Enyhén székajtó, vertisztító, tisztítja a vesét, erősít étvágyat és emésztést. 7. Kitűnő fogfájás, odvas fogak, szájpaplásnál stb. elveszi a száj és gyomor rossz szagát. 8. Jó szer gilisztá, galandféreg és epilepszia ellen. 9. Külsőleg gyógyít sebeket forradásokat orbáncot, kiütéseket. égési sebeket, fagyást, rühet, fejfájást, zúgást, csúzt fülfájást stb. Egy családban sem hiányozzék, kivált influenza, kolera s más járvány idején. Gondosan tessék ügyelni — zöld védjegyre az apácával. Kapható minden nagyobb gyógyászerárban és nagyban a droguista nagykereskedésekben.

Cim: A Thierry védjeggyel-gyógyszertára Pragrada, Rohics mellett. 12 kis, vagy 6 dupla, vagy 1 nagy különleges üveg 5 K 60 fill. Kisebb mennyiség nem küldetik. Sztéküldés csak a pénz előleges beküldése, vagy utánvét mellett. Thierry egyedül hamisítatlan Gontifolia-húzókencse mindennemű sebekre stb. 2 üveg 3 K. 60 f.

Rattó-paszta

Patkányok
teljes kipusztítására szavatosság mellett.

Üvegekben 1 kor. 2 kor. és 4 korona.

RATTO

Detsinyi Frigyes Budapest V. Marokkói-utca 2. Ujvidéken kapható:
Grossinger János gyógyszerárában.

PALACE
szálloda
Budapest, Rákóczi-ut 43.
Rendes Szidor személyes vezetése.

150 fényesen berendezett szobával, külön lakosztályokkal, a legmagasabb igényeknek megfelelően felszerelve. Szobák 4 koronától.

A szálloda éttermeiben kolozsvári Pongrácz Lajos esténként hangversenyek.

Elsőrendű magyar és francia konyha. Teljes pensio 10 koronától.

Pilseni sör. Elsőrendű borok.

Untereiner János, volt alsó tátrafüredi vendéglős vezetése alatt.

Sürgöncim: Palacehotel, Budapest.

Fix fizetés

és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket, sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 300—600 korona.

HECHT Bankház Részvénytársaság, Budapest, Ferenciek tere 6.

Kiadó lakás.

A Szent-István-utca 8. a) szám alatt egy szép udvari lakás május 1-től olesón kiadó.

Tudakozódni lehet Gály József rk. kántortanítónál a rókusai iskolában délelőtt 8-tól 10-ig, délután 2-től 4 óráig.

A gyomor egészségének fentartása

főleg az emésztés szabályozásán, előmozdításán és a kellemetlen székrekedés távoltartásán alapszik. A legjobb válogatott és hatásos gyógyfüvekből gondosan készített, étvágygerjesztő, emésztést előmozdító és enyhén hajtó háziszser, mely a mértékletlenség, meghűlés és székrekedés következményeit pld. a puffogást, a túlságos savképződést és a görcsös fájdalmakat enyhíti és megszünteti: Dr. ROSA gyomorhalszama B. FRAGNER gyógytárából Prága.

FIGYELMEZTETÉS!

A csomagolás minden részén rajta van a törvényes védjegy

Főraktár:

B. Fragner cs. és kir. udvari szállító

„Zum schwarzen Adler“ PRAG, Kleinseite 203, (a Nerudgasse sarkán)

Postai szállítás uaponként

1 egész üveg 2K., 1/2 üveg 1K. 1 K. 50 f. előzetes beküldése ellenében egy kis üveg, 2 K. 80 f. egy nagy üveg, 4 K. 70 f. 2 nagy üveg, 8 K., 4 nagy üveg, 22 K. ellenében 14 nagy üveg bérmentve küldetik Ausztria-Magyarország minden állomására.

Raktárak: Ausztria-Magyarország gyógyszer-táráiban.

Évről-évre gyarapodó vevőkörünk áruszükséglete sok cikkben jelentékeny mennyiséget tesz ki.

Cégünk ennek következtében közvetlen a termelőkkel kötött egyezségek alapján NAGY előnyökhöz jutott; de ezen előnyöket kizárólag nagyrebecsült vevőinek biztosítja.

Füszer, csemege, Káv és bor szükségletét legolcsóbban tehát

Wagner Testvérek

cégnél UJVIDÉKEN szerezheti be.

Saját érdekében kérjen árlapot.

32—50.

Eredeti „OTTO“ motorok

benzin, benzol, petrolin, szivógáz és nyersolaj üzemre malmok és ipargépek hajtására a legalkalmasabb és legolcsóbb üzemelő.

Biztos, nyugodt üzem!

Kiessling E. és Társa, Leipzig-Plagwitz

gyártmányú famegmunkáló gépek, asztalosok és fűrésztelepek részére.

A magán járó eredeti „OTTO“

benzinlokomobilok nélkülözhetetlenek minden gazdának, Gép motor- és Hengerolajok, Hajtószijak stb. stb.

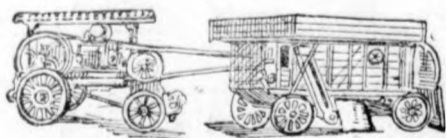
Langen és Wolf motorgyar Budapesi—Wien

Fióktelep: Ujvidék Temerini-utca 7.

Kérjen árjegyzéket és költségvetést!

BRÜNN-KÖNIGSFELDI GÉPGYÁR MOTOROSZTÁLYA

A Monarchia legelőkelőbb gyára. Egyedárusító: ABELES EMIL, Budapest, V. Váci-út 14.

Teljes

cséplőgarnitúrák és malomberendezések

Elismert tény, hogy cséplőgarnitúráink a leggazdaságosabban és legmegbízhatóbban működnek.

Benzin

Nyersolaj

Szivógáz

Diesel

MOTOR

Szivógázmotorjaink, valamint Diesel-rendszerű nyersolajmotorjaink üzemeltetése óránként és lóerőnként cca 1-1½ fillér.

Eddig 50.000 lóerő üzemben!

Teljes transmissiótelepek, gőzgépek, gőzkazánok és egyéb gépészeti berendezések.

Költségvetés-, ajánlat- és mérnökátogatással díjmentesen szolgálunk.

Gyorsanfűtő „IDEAL“

KERETFÜRÉSZEK

fűrésztelepek, asztalosműhelyek teljes berendezése.

Alacsony és magas nyomású

SZIVATTYUK

gőz-, transmissió-, villany- vagy motor-üzemre bármely vízellátási és ipari célra.